
Sosnkowskiego Kazimierza, gen.

Dzielnice: Ursus

Osiedla: Czechowice Skorosze

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1991

Opis

Kazimierz Sosnkowski herbu Godziemba (1885-1969) - dowódca wojskowy, polityk. Był rodowitym warszawiakiem, tutaj też rozpoczął naukę, którą - po podejrzeniach o nielegalną działalność patriotyczną - kontynuował w Petersburgu. Po powrocie do stolicy dostał się na Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej, jednak nie rozpoczął studiów z powodu strajku szkolnego. W 1904 roku został członkiem PPS, wiążąc się szczególnie z jej Organizacją Bojową, której został komendantem w okręgu warszawskim. Był jednym z najbliższych współpracowników Józefa Piłsudskiego, jednak wydarzenia krwawej środy (15 VIII 1906 roku) spowodowały jego przejście do konspiracji. Dwa lata później został członkiem Rady Głównej Związku Walki Czynnej a w 1910 roku znalazł się w grupie założycielskiej Związku Strzeleckiego. Równoległe podjął studia architektoniczne na Politechnice Lwowskiej. Podczas I wojny światowej był zastępcą dowódcy 1. Pułku Piechoty a następnie I Brygady, wślawiając się w bitwie pod Łowczówkiem (22-25 XII 1914). 26 IX 1916 przejął po Józefie Piłsudskim dowództwo na całą I Brygadą. Po kryzysie przysięgowym był osadzony razem z Marszałkiem w Magdeburgu, razem z nim powrócił również do Warszawy 10 XI 1918 roku, obejmując - po awansie do stopnia generała podporucznika (dziś generała brygady) - funkcję dowódcy Okręgu Warszawa a następnie wiceministra spraw wojskowych. W trakcie wojny polsko-bolszewickiej był dowódcą Armii Rezerwowej i Frontem Północno-Wschodnim. Był inicjatorem natychmiastowej budowy portu przeładunkowego w Gdyni, co związane było z blokadami sprzętu wojennego podczas bitwy warszawskiej, podczas której sprawował faktyczne dowództwo obrony stolicy. Jako jeden z pierwszych został za to odznaczony Krzyżem Orderu Wojennego Virtuti Militari. W dwudziestoleciu międzywojennym wielokrotnie pełnił obowiązki ministra spraw wojskowych, był też przedstawicielem Polski przy Lidze Narodów. Od 1925 roku był dowódcą Okręgu Korpusu Nr VII w Poznaniu. Na wieść o przewrocie majowym podjął nawet próbę samobójczą, w efekcie której przeszedł kilka ciężkich operacji i wielomiesięczną rehabilitację. Po powrocie do zdrowia został Generalnym Inspektorem Armii, a później protektorem Ligi Morskiej i Kolonialnej, stracił jednak swoją pozycję w otoczeniu Marszałka. Być może dlatego z czasem stał się przeciwnikiem sanacji a sympatykiem Frontu Morges. W latach 1928-39 pełnił funkcję prezesa klubu piłkarskiego Polonia Warszawa. Po wybuchu II wojny światowej początkowo pozostawał bez przydziału wojennego, chociaż wielokrotnie występował o możliwość dowodzenia obrona stolicy. 10 IX został dowódcą Frontu Południowego, walcząc na przedpolach Lwowa. Brak łączności i jakiegokolwiek wsparcia spowodował, że po kapitulacji Warszawy przez Węgry przedostał się do Paryża a stamtąd do Wielkiej

Brytanii, 13 XI 1939 roku zostając następcą prezydenta Rzeczypospolitej Władysława Raczkiewicza. Był pierwszym Komendantem Głównym Związku Walki Zbrojnej (funkcję tę pełnił do kapitulacji Francji 30 VI 1940), autorem zarysu struktur organizacyjnych. Po tragicznej śmierci generała Władysława Sikorskiego został mianowany Naczelnym Wodzem. Był przeciwnikiem Powstania Warszawskiego, przez co wszedł w konflikt z premierem Stanisławem Mikołajczykiem. W XI 1944 roku wyjechał do Kanady i zamieszkał w Arundel pod Montrealnem (ze względu na swoje opinie o polityce ZSRR władze amerykańskie odmówiły mu wizy wjazdowej). Prowadził tam ożywioną działalność publicystyczną, żądał przeniesienia władz polskich na uchodźstwie do USA. W swym dorobku miał kilka publikacji książkowych, m.in. "Z Legionów do Magdeburga", "Cieniom Września", "Nakazy chwili: przemówienia generała", "W obronie praw Polski". Zmarł w Arundel po długiej i ciężkiej chorobie.

Spoczywa:

Podziemia Bazyliki Archikatedralnej Św. Jana Chrzciciela w Warszawie.

Upamiętnienia:

Pomnik u zbiegu ul. Sosnkowskiego i Kompanii "Kordian".

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 34: Kościół św. Józefa Oblubieńca. Samą parafię erygowano w Czechowicach 28.05.1942 przez abp Stanisława Galla. Na potrzeby parafii wzniesiono tu mały, drewniany kościółek, ponieważ wcześniej odprawiano msze w budynku szkoły. Najpierw powstała kaplica, ale kiedy rozwijające się osiedle przy zakładach Ursus szybko się rozrastało, wójt Władysław Godurkiewicz wystarał się o budowę większego, drewnianego kościoła. W 1946-1952 powstał dom parafialny. Nowy, murowany kościół powstał w 1980 wg proj. Wojciecha Kowalczyka i Andrzeja Ustjana, a nowy dom parafialny powstał w 1981-2. 11.05.1997 odsłonięto w kościele tablicę poświęconą Józefowi Piłsudskiemu z napisem Największą siłą jest wiara, strzeżcie jej i umacniajcie ją.

Data nadania nazwy: 1991.03.26. Wcześniej składała się z dwóch odcinków, noszących nazwy Wawelska oraz imię Romualda Traugutta. 1979.01.01.- 1991.03.26 - już jako jedna ulica - nosiła imię Piotra Kupidłowskiego.
